

Alyans üretimi nedeniyle müşteriden işçilik bedeli olarak alınan has altının VUK,KVK ve KDV yönünden değerlendirilmesi.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	21152195-35-02-315
Tarih	27.05.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : 21152195-35-02-315

27/05/2014

Konu : Alyans üretimi nedeniyle müşteriden işçilik bedeli olarak alınan has altının VUK,KVK ve KDV yönünden değerlendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eki dilekçenizden; firmanızın müşteriye ait has altını alarak alyans üretiminde bulunduğu ve işçilik bedelini de has altın olarak tahsil ettiği belirtilerek, işçilik faturasında KDV tevkifatı uygulanıp uygulanmayacağı ile müşterilerinden işlenmek üzere alınan 1 Kg. has altın için gider pusulası veya başka bir sertifika kullanılıp kullanılamayacağı,

İşlenme faaliyetlerinden sonra düzenlenen işçilik tutarına ait faturadaki bedelin 8.000,00 TL'yi aşması durumunda 332 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği üzere, tahsilat ve ödemelerin banka, banka benzeri finans kurumları ve posta idareleri aracılığıyla yapılıp yapılmayacağı,

Şirketlerin geçici veya kurumlar vergisi beyanlarında enflasyon düzeltmesi uygulayıp uygulamayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu, 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu, 231 inci maddesinde ise faturada bulunması gereken bilgiler arasında satılan malların teslim tarihinin ve irsaliye numarasının bulunmasının zorunlu olduğu ile malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulmasının şart olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 173 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin C/1-e bölümünde "Mükelleflerin, yarı mamul veya mamul mallarını, bazı işlemler yapılmak üzere, diğer mükelleflere göndermeleri ve bu mükelleflerden malları geri getirmeleri durumunda götürülen ve geri getirilen mallar için gidiş ve geliş taşımaları sırasında ayrı ayrı sevk irsaliyesi düzenlemeleri zorunludur.

Malların götürülmesinde düzenlenecek sevk irsaliyelerinin müşteriler bölümüne işlemi yapacak kimsenin adı ve soyadı, varsa ticaret unvanı, vergi dairesi ve hesap numarası ile, yapılacak işin türü (Mesela : "Boyatılmak, tamir ettirilmek, parça değiştirmek üzere " şeklinde bir ibare) yazılacak, işlem gördükten sonra malın tekrar taşınmasında düzenlenecek sevk irsaliyelerinin müşteriler bölümüne ise, işlem türü ile işlemi yapana ilişkin bilgiler yazılacaktır.

Ancak, söz konusu malların işlemi yapacak mükellefler tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde sevk irsaliyesinin, yukarıda belirtilen esaslara göre bu kimseler tarafından düzenleneceği tabiidir." açıklaması yer almaktadır.

Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin A fıkrasının 1 inci bendinde, kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde % 100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan fazla olması halinde malî tablolarını enflasyon düzeltmesine tâbi tutacakları, enflasyon düzeltmesi uygulamasının her iki şartın birlikte gerçekleşmemesi halinde sona ereceği, 9 uncu bendinde ise münhasıran sürekli olarak işlenmiş; altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükelleflerin bu fıkranın 1 inci bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapacakları hüküm altına alınmıştır.

Konu hakkında yayımlanan 19 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinin "3. Münhasıran Sürekli Olarak İşlenmiş Altın, Gümüş Alım-Satımı ve İmali ile İstigal Eden Mükelleflerin Enflasyon Düzeltmesi" başlıklı bölümünde "335 ve 348 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen esaslar dahilinde, Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendine istinaden, münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile istigal eden mükellefler her halükarda enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edeceklerdir. Ancak, söz konusu mükelleflerin düzeltilmiş bilançolarını geçici vergi beyannamelerine ekleme zorunluluğu bulunmamaktadır..." açıklaması bulunmaktadır.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden yayımlanan 320, 323, 324, 332 ve 337 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu ve uygulamaya ilişkin esasları açıklanmıştır. Söz konusu Tebliğlerde; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenler, defter tutmak zorunda olan çiftçiler, serbest meslek erbabı ile vergiden muaf esnafın kendi aralarında yapacakları ticari işlemleri ile nihai tüketicilerden (Türkiye'de mukim olmayan yabancılar hariç) mal ve hizmet bedeli olarak yapacakları 8.000 TL üzerindeki tahsilat ve ödemelerin bankalar, özel finans kurumları (Katılım Bankaları) ve Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracı kılınarak yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre;

-Müşteriden işlenmek üzere alınan altının tarafınıza gönderilmesi satış işlemi olmadığından fatura vb. belge düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır. Ancak söz konusu altının işlenmek üzere şirketinize veya işlendikten sonra alyans olarak müşteriye gönderilmesi işlemleri için yukarıda açıklandığı şekilde sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekmektedir.

-Müşterilerinizden altın alıp müşteriye alyans olarak teslim etmeniz karşılığında yaptığınız işçilik hizmeti karşılığı olarak tahsil ettiğiniz altının fatura bedeli 8.000 lirayı aşsa bile aynı olarak yapılan bir teslim bulunmasından dolayı tevsik kapsamında değerlendirilmeyeceğinden banka, özel finans kurumları veya PTT aracılığıyla ödenmesine gerek bulunmamaktadır.

-Sürekli olarak işlenmiş altın alım-satımı ve imali ile istigal ettiğinizden dolayı enflasyon düzeltmesi yapmanız gerekmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasıyla kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı; ikinci fıkrasıyla da safî kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan

giderler indirilebilecektir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde,

"Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

-İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

-İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükmü yer almaktadır.

Ticari kazancın tespitinde "tahakkuk esası ilkesi" ve "dönemsellik ilkesi" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra miktarının ve işleminden kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesinde ise, bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır. Ayrıca "Dönemsellik" kavramı gereği işletmeler, gelir ve giderlerini tahakkuk esasına göre muhasebeleştirmek, hasılat, gelir ve karlarını aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırmak durumundadırlar.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketinizin müşteriden aldığı has altını işleyerek alyans haline getirmesi için verdiği işçilik hizmeti karşılığı elde ettiği gelirlerin tahakkuk ettiği dönem itibarıyla kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, hizmeti alan mükelleflerin işçilik bedelini altın olarak ödemesi nedeniyle şirketinize altın satışı yapıldığı kabul edilecek ve bu satış işlemi nedeniyle oluşabilecek kazançlar da kurum kazancına dahil edilerek vergilendirilecektir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesi ile vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları vergi alacağının ödenmesinden sorumlu tutma konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir.

Söz konusu maddenin verdiği yetkiye dayanılarak 26.04.2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan KDV Genel Uygulama Tebliğinin (I/C-2.1.3.1) bölümünde, kısmi tevkifatın mahiyeti ve tevkifat uygulayacak alıcılar; Tebliğin (I/C-2.1.3.2.) bölümünde ise kısmi tevkifat uygulanacak hizmetler belirlenmiştir.

Buna göre, alyans üretimimize ilişkin olarak müşteriden has altın alarak vediğiniz işçilik hizmeti, Tebliğin (I/C-2.1.3.2.) bölümünde belirtilen hizmetler arasında yer almadığından bu hizmette tevkifat uygulanmasına gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 11.09.2026